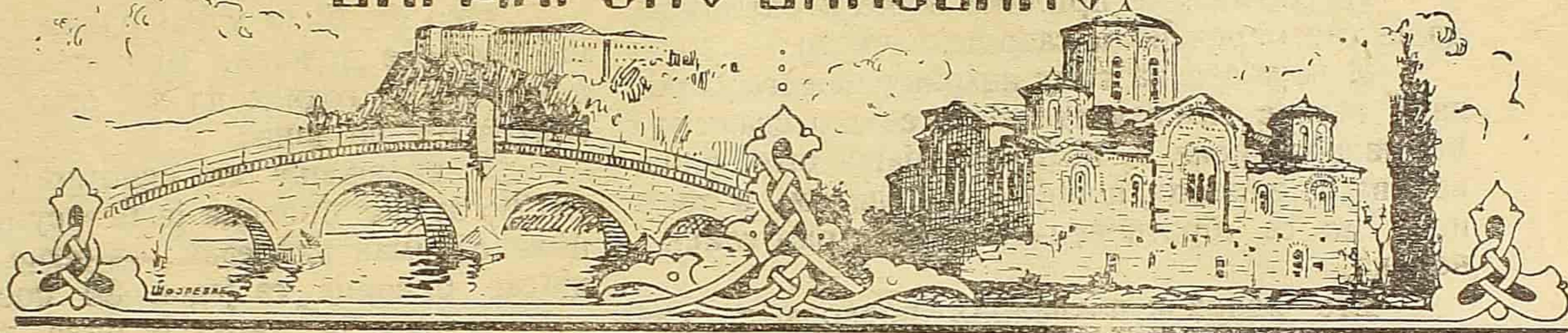

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ВАРДЯРСКЕ БАНОВИНЕ

6. ДЕЦЕМБРА 1930. ГОД.
СУБОТА

БРОЈ 2 ДИНАРА

ГОДИНА I. Број 37.
СКОПЈЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ излази један пут недељно. Годишња претплата је 80, а за иностранство 140 динара. Огласи се примају по утврђеној тарифи. Рукописи, огласи и претплата се шаљу на адресу Банске Управе за Уредништво Службеног Листа.

Наше село

Народна исхрана.

После разлагања о ваздуху и води, данас ћемо проговорити коју реч и о народној исхрани.

Наш народ је необично вредан и штедљив, а ове похвалне особине дају му нарочиту вредност и с обзиром на данашње економске прилике, које владају, и код нас и у целом свету. Али штедња је корисна ако се паметно штеди. Свака је претераност штетна, а поготову кад се прекомерно ускраћује од хране. Јер се наш организам, наше тело, наша физичка и душевна моћ одржава храном. Према томе ако је наша исхрана подешена према потребама, нашег организма, ми ћемо бити здрави и у исто време и отпорни према многим болестима, другим речима јаки и снажни организми не подлежу тако лако разним болестима, као што је случај са слабуњавим људима. Турска народна пословица: Иштен артмас, диштен артар, која значи да се не штеди од рада већ од уста, а која је стекла грађанско право у свима слојевима нашег друштва, не треба да се разуме буквално. Јер штедети на храни и пићу, значи да не треба бити прождрљив и живети без рачуна, већ употребити на исхрани онолико, колико треба и колико се мора употребити да би се обезбедио правилан развитак нашег тела, Међутим факта откривају невероватне ствари. На име све установе, које у нашим крајевима воде рачуна о народном здрављу, констатују да је наш народ на Југу у огромним размерама заражен туберкулозом која подједнако коси како по градовима, тако и по селима. А ово долази услед слабе исхране у вези са не хигијенским животом, те је људски организам веома слабе отпорне моћи према заразним и другим болестима. Свакако да ће бити, поводом овога написа, и такве примедбе, да је лако говорити, и саветовати не водећи довољно рачуна

о економским приликама као и о кризи о којој се свуда говори. На то би могли одговорити ово: Наш народ како по градовима, тако и по селима, троши велики новац на алкохолна пића и дуван, који само руше наш организам, те га припремају да што лакше подлегне свима могућим бољкама. Друго. Кад и најсиротињи човек умре, брзо се нађу материјална средства за разне даће које се тако често износе на гробље у уверењу да се тиме одужујемо покојниковим жељама које је имао за живота. Докле док је жив човек, ускраћује му се добра и јача храна при помислу на штедњу те онда, када треба одржавати живот, нађу се пуно изговори да се нема од куда, али кад издахне, тада се брзо нађе и жита, меса, вина, ракије и пуно других јестива, која се тако издашно износе и раздају за покојникову душу, чињеница, о којој треба размишљати и изнаходити метод, да се једном престане са оваквим штетним обичајима, који немају никакве везе са нашом хришћанском вером.

Дакле, када се нађу паре за вино, ракију; дуван и даће, природно је да ће се код трезвенијих људи наћи и најпотребнија средства за исхрану.

И ово питање може се корисно решити само на тај начин, ако се уђе у народ и поуче сви друштвени слојеви како ваља спремати скромну, здраву и хранљиву исхрану. За ово су најпованије наше учитељице и жене интелегентнијих редова, које ће моћи урадити врло много. Тако исто треба учинити све што се може, како би што већи број сеоских девојака и млађих жена прошла кроз домаћих курсева, које приређује наш Хигијенски Завод у Скопљу уз припомоћ Банске Управе. Само и у овом послу, као и у осталима, треба бити практичан водећи рачуна и о економским приликама нашег сељака, и о његовим нужним потребама за исхрану. Овде напомињемо и то, да има у нашим крајевима и доста имућних домаћина и на селу и у граду који опет из незнања спремања јела, трпе без потребе велику оскудицу. И њих треба поучити, показати

им и упутити их у спремању разних јела, која ће бити разноврсна.

Према до сад изложеноме, треба обратити велику пажњу:

На чистоћу пијаће воде, на чешме, бунаре, кладенце и речице из којих се захвата вода за пиће и осталу употребу.

На хигијенске прилике куће и окућнице, да је све окречено и савршено чисто.

И најпосле на саму изхрану нашега народа. У вези с тим заузети се да се око сваке куће, извора, реке и потока појаве што више вртова са варивом, поврћем и салатом, а тако исто, да се обрати велика пажња око сађења воћака.

Ето лепих и похвалних послова за све наше родољубе, а нарочито за општинске власти, свештенике, учитеље, деловође, економе, лекаре и осталих посленика чији је позив у вези са непосредним додиром са народом.

Др. Милан Занковић

Наша здравствена политика на Југу

Државна болница у Скопљу

— Свршетак —

У месецу јуну ове године болница је примила симпатичну посету више госпођа пред-

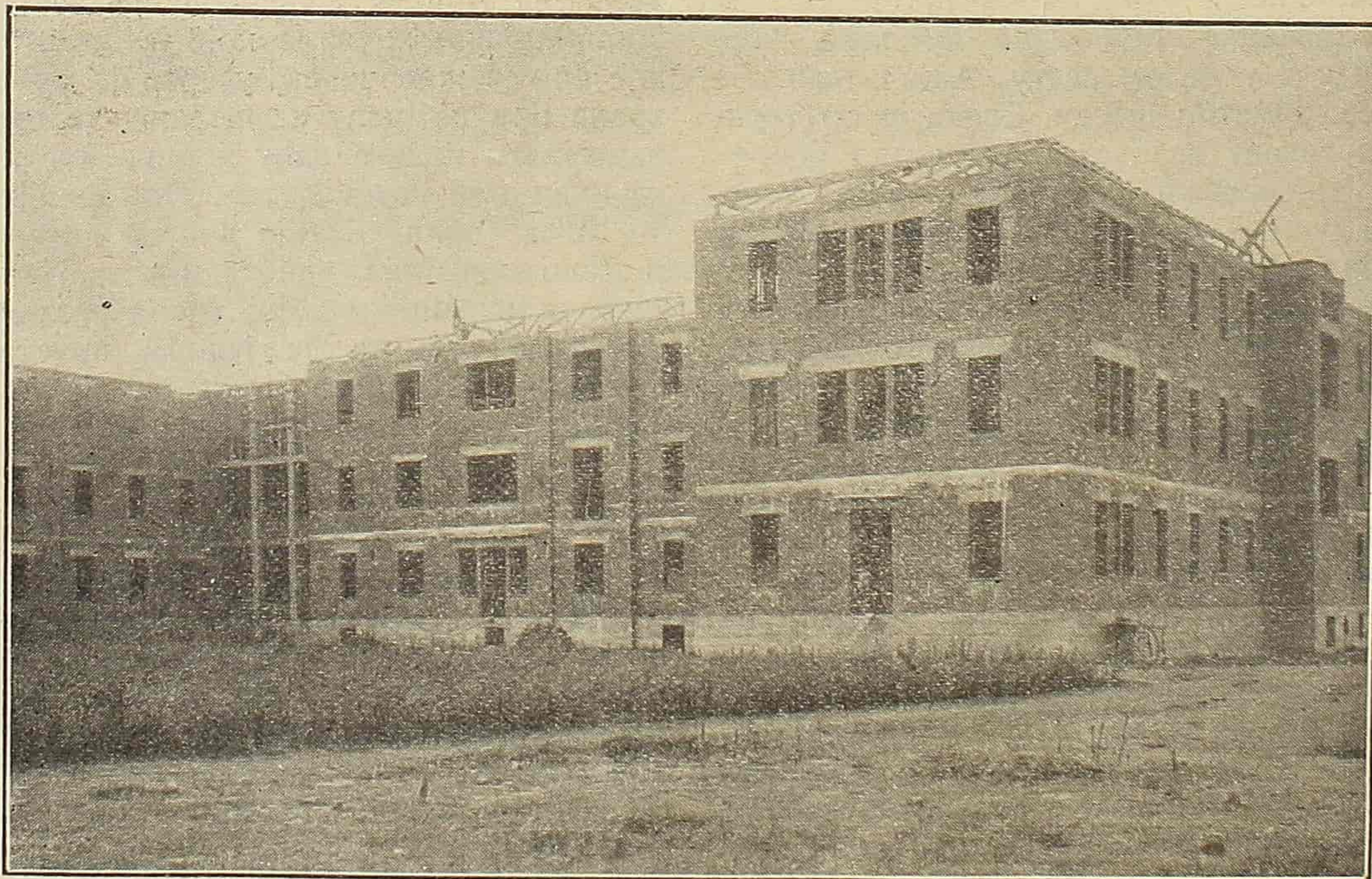
разили су своје допадање и признање на постигнутом успеху као и нађеном реду и поретку и у знак признања одредили су сталну месечну помоћ поменути одељењима од 100 долара. На овоме хуманом гесту племенитих Америчких жена, Управа и овом приликом изјављује топлу благодарност.

Ово би било у најкраћим потезима развој Скопске Државне Болнице од њеног оснивања 1919. године па за ових протеклих 10 година све но данас.

У сравању са скромним почецима из 1919. године, болница је без сумње била учинила огроман напредак: од једне мале провинцијске болнице са једва 80 постеља и цигло два одељења, установа је била нарасла на, за наше прилике, завидан број од 250 постеља и 6—7 потпуно издиференцираних болничких одељења.

Болница, нарочито њено хируршко одељење било је истина стално претрпано. Особље на њему преморено као у некој сталној грозници, јер је редовно по неко чекао да се једна постеља испразни да би је заузео и не говорећи о томе да су се често многи болесници морали вратити, јер места није било. Ради свега тога Управа често није могла водити рачуна о спољној декоративној страни, већ само о суштини а то је: да се помогне бедним и невољним.

До идеалног аутоматског функционисања једне савршене модерне болничке установе не-

Хируршко-гинеколошки павиљон

ставница Америчке Женске Болнице у Њу-јорку, која је већ при подизању дечијег павиљона изградњу ове зграде била помогла са знатном сумом од више стотина хиљада динара.

При обиласку болнице нарочито дечијег и породилног одељења, Амерички делегати из-

достајало је истина још доста, али сви ти недостатци лежали су махом ван моћи болничке Управе, тако на пр.:

1. Непросвећеност доброг дела болнице са села стављала је Управу често п

несавладљиве задатке у погледу брижљивог одржавања личне хигијене и чистоте,

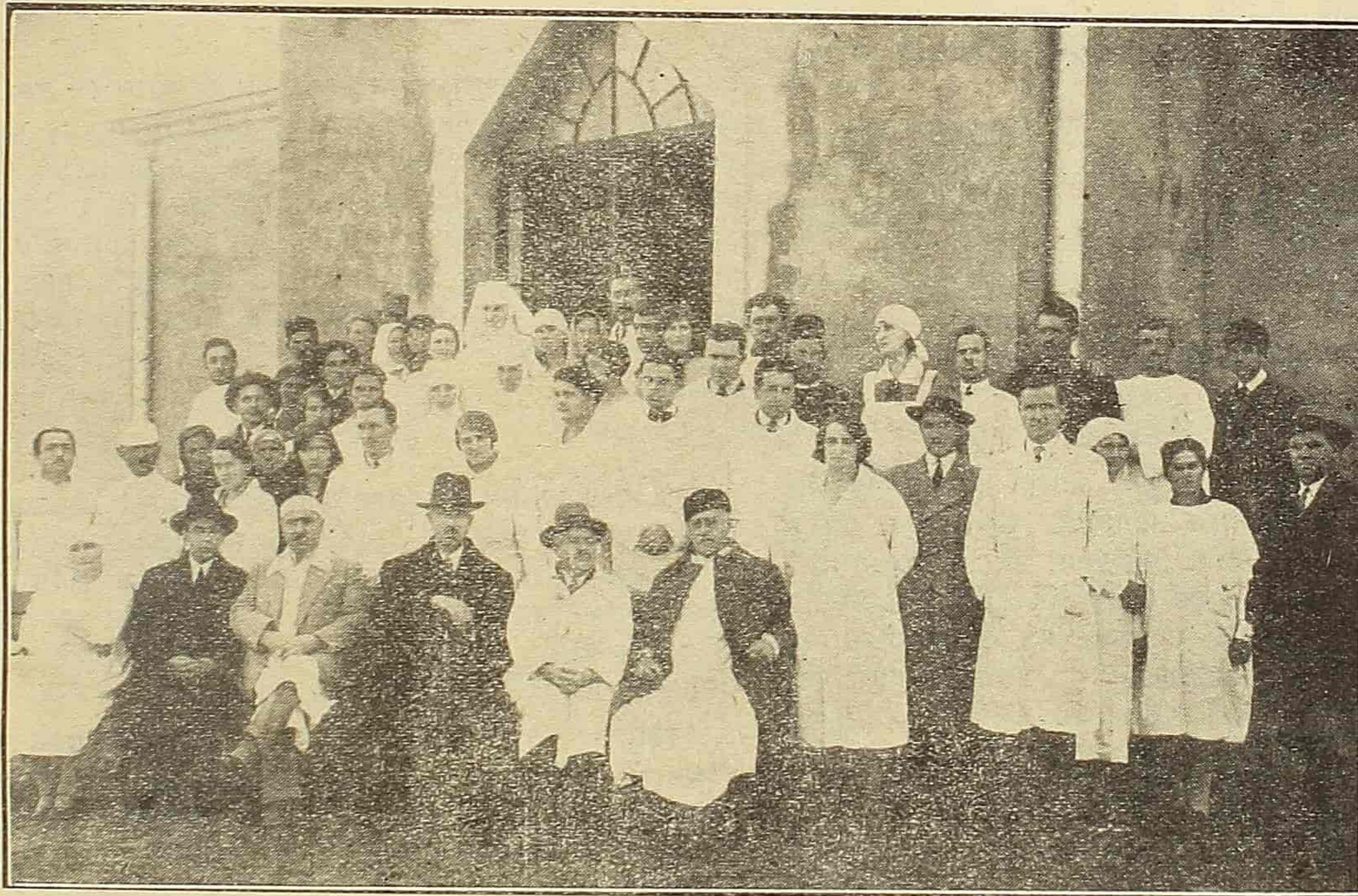
2. Сразмерно мале награде нижег болничког персонала и релативно мали број додељене послуге, чинило је да је болничка нега нарочито ноћна била дефектна.

3. Извршеним променама у болничком јеловнику у 1926. години од стране Министарства, болесничка је храна била одвише редуцирана како квантитативно тако и калоријски. Поред тога наш болнички јеловник, који се још увек управља према давнашњим пропи-

за веће је болнице неизводљива, ако се жели озбиљнији рад и т. д. и т. д.

6. Најзад савршена оскудица код нашег нижег раднога света, осећаји дужности и припадности друштвеној целини или бар установи, која га храни, а који тако често срећемо код синова старих и великих народа, узрок је да се наша државна имовина у највише случајева много брже штети, ништи и упропашћује, но што би то у приватном животу било дозвољено или чак и могуће.

Па ипак успех болнице у своме раду био

Особље Скопске Државне Болнице.—1930.

сима, изискује безусловно извесно модернизација и већу разноликост.

4. Стављањем болнице у ред привредних установа, као самостална исплатна благајна и вођењем безбројних новчаних књига и минуциозних прописа око књижења, Управа је била претрпана превеликим административним радом не могући се довољно посветити другим важним задацима.

5. Примена одређенога кључа по новом Закону о болницама: 1 лекар на 25 болесника

је очигледан и изражавао се у приливу болесника из све више и више удаљених крајева, поред тога и становништво из наших старих граница, премда по комуникацијама и по политичкој административној подели више упућено на север, све је чешће избирало свој пут на Југ — у Скопље.

Надајмо се да ће Скопска болница и даљом својом еволуцијом стећи још многе и лепе тековине и достићи савршенство угледних немачких болница на спас и утеху болесника.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

МИ
АЛЕКСАНДАР I.

По милости Божјој и вољи народној
Краљ Југославије

На предлог Нашег Министра финансија а по саслушању Претседника Нашег министарског савета прописујемо и проглашујемо:

ЗАКОН

о пореским и таксеним повластицама за хотелску индустрију

§ 1.

У циљу унапређења туризма дозвољавају се хотелској индустрији у купатилиштима, климатским и туристичким местима привремене повластице у опсегу и под условима овога закона.

§ 2.

Привремене повластице односе се на хотеле, ресторане, пансионе и гостионе.

1) непосредни порез на приход од предузећа (течевина), разрезиваће се тако, да ће се пореска основица утврђена по одредбама Закона о непосредним порезима за пореску годину 1931, 1932, 1933, 1934 и 1935 смањити са 40%, за даљних пет пореских година за 30%, и за још даљних пет година 20%;

2) непосредни порез на добитак предузећа обвезаних на јавно полагање рачуна (друштвени порез) разрезиваће се по основици, смањеној као под 1) с тиме, да се у случају недостатка основице неће наплаћивати законски минимални порез по члану 86/2 Закона о непосредним порезима;

Ослобођавају се такса и пристојби за музике, на улазнице за забаве, концерте, представе и изложбе, које се одржавају у хотелима, ресторанима и пансионима:

4) Такса за вишегодишње уговоре о закупу неће се плаћати према времену закупа, већ годишње унапред.

§ 3.

За радње отворене у ново подигнутим зградама у року од три године дана од дана ступања на снагу овога закона, а са улошком од најмање 500.000.— до 2.000.000.— динара, а које испуњавају остале услове из овога закона умањиће се пореска основица у току првог петогодишњег периода за даљних 20%, у другом за даљних 15%, а у трећем за даљних 10%.

За радње отворене у новим зградама подигнутим у истом року са капиталом од 2.000.000.— до 5.000.000.— динара, повисиће се проценат поменут у предњем ставу за даљних 10% (поена), а ако су подигнуте са капиталом преко 5.000.000.— динара повисиће се тај проценат на задњи 5% (поена).

§ 4.

За време трајања повластица поменutih у § 2. и 3. смањиће се према одговарајућем сниженом порезу и сваковрсни прирези који се наплаћују на основу непосредног државног пореза.

Порез на пословни промет наплаћује се према копијама рачуна или на основу књига инкаса у колико су исте пореској власти показане и веродостојне. Износ пореза на пословни промет може се урачунати и у рачуну исказати.

§ 5.

Повластице из § 2, 3 и 4 овога закона могу се дозволити:

1) ако у § 2 поменуте радње према уверењима надлежне банске управе и надлежне пореске управе служе непосредно унапређењу туризма, што већем посећивању купалишта, климатских и туристичких места, в ако имају

сав потребан, удобан и хигијенски уређај (водовод, модерно осветлење, друштвене просторије чисте и уредне собе и т. д.

2) ако су зграде у којима се односне радње воде из темеља као нове подигнуте по постојећим грађевним прописима.

3) ако се већ постојеће зграде преудесе или прошире и снабду се уређајем под тачком 1. овога параграфа, а и иначе одговарају постојећим грађевним прописима и ако адаптациони трошкови износе најмање 1/3 вредности објекта без намештаја а непосредно пре адаптације.

§ 6.

Већ подељене повластице могу се на предлог хотелских инспектора при банској управи или на предлог Министарства Трговине и Индустрије одузети, ако сопственик или закупци радње исту не одржава на савременој висини уредно и чисто, или са не придржава одређених цена, или изгуби услове из члана 5 тачка 1 овог закона.

§ 7.

Повластице овога закона важе и за Београд и места која су седишта банских управа. У колико та места нису климатска или туристичка места повластице важе само за хотеле. Исти морају испуњавати све услове овога закона и имати најмање 40 соба.

Исто тако повластице овога закона важе и за лечилиште и за летовалишне домове ако се приходи тих домова употребљавају искључиво за уређење краја и унапређење туризма.

§ 8.

Повластице по овом закону на основу поднетих и документованих молба, а по цретходном мишљењу Министарства трговине и индустрије одобраваће односно одузимаће Одељење пореза Министарства финансија.

Рок за молбу је 60 дана од дана када се радња отвори. Прекорачењем рока губи радња повлашћење за све протекло време, као и за годину у којој је молба поднета.

§ 9.

Ближе одредбе о извршењу овога закона прописаће министар финансија и министар трговине и индустрије. Министар социјалне политике и народног здравља утврдиће места која се имају сматрати као купалишта, а министар трговине и индустрије она, која се имају сматрати као климатска и туристичка.

§ 10.

Овај закон ступа у живот и добија оба-

везну снагу на дан обнародовања у „Службеним Новинама“.

13. јула 1930. године,
у Тополи.

Александар, с. р.

Министар Финансија

Д-р С. Шврљуга, с. р.

Министар Трговине и Индустије

Јурај Деметровић, с. р.

Видео и ставио Државни печат,
чувар Државног печата,
министар правде,

Д-р М. Сршкић, с. р.

Претседник Министарског савета,
министар унутрашњих послова,
почасни ађутант Њ. В. Краља,
дивизијски ђенерал,
П. Живковић, с. р.

С. Н. М. Б. Бр. 46. од 15.-XI. 1930. год.

Премештаји

Решењем Господина Бана Вардарске Бановине 1. Бр. 17702 од 19 септембра 1930 год. премештене су:

за стручну учитељицу III категорије, II групе 3. степена основне плате при женској занатској школи у Струмици Цветковић Стојанка, стручна учитељица женске занатске школе, исте категорије, групе и степена у Приштини по потреби службе;

за стручну учитељицу III категорије, III групе 5. степена основне плате при женској занатској школи у Босилграду Већиловић Ружа, стручна учитељица исте категорије, групе и степена женске занатске школе у Валандову по потреби службе;

за стручну учитељицу III категорије, III групе 2. степена основне плате при женској занатској школи у Власотинцу Петровић Јелица, стручна учитељица исте категорије, групе и степена женске занатске школе у Босилграду, по потреби службе;

за стручну учитељицу III категорије, III групе 3. степена основне плате при женској занатској школи женске подружине у Битољу Маровац Олга стручна учитељица исте категорије, групе и степена женске занатске школе у Берову, по молби;

за стручну учитељицу III категорије, IV групе 1. степена основне и 60% полагајне плате при женској занатској школи женске подружине у Битољу Јуришић Марија, стручна учитељица исте категорије групе и степена

женске занатске школе у Лебанима по потреби службе;

за стручну учитељицу III категорије, IV групе 1. степена основне плате и 60% полагајне плате при женској занатској школи у Лесковцу Станкић Даринка стручна учитељица, исте категорије, групе и степена женске занатске школе у Врањској Бањи по молби;

за стручну учитељицу III категорије, IV групе 2. степена основне плате при женској занатској школи у Куманову Лазаревић Стана, стручна учитељица женске занатске школе К.С.С. у Битољу. исте категорије групе и степена по молби;

за стручну учитељицу III категорије, III групе 2. степена основне плате при женској занатској школи у Врању Деде Олга, стручна учитељица исте категорије, групе, и степена женске занатске школе у Кичеву, по молби;

за стручну учитељицу III категорије, IV групе 1. степена основне и 60% полагајне плате при женској занатској школи у Кичеву Катанић Загорка, стручна учитељица исте категорије, групе и степена женске занатске школе у Врању, по потреби службе;

за стручну учитељицу III категорије, IV групе 1. степена основне и 60% полагајне плате при женској занатској школи у Валандову Илић Љубица, стручна учитељица исте категорије, групе и степена женске занатске школе у Струмици, по потреби службе;

за стручну учитељицу III категорије, III групе 2. степена основне плате при женској занатској школи у Урошевцу, Матовић Ателина стручна учитељица исте категорије, групе и степена женске занатске школе у Лесковцу, по потреби службе;

за стручну учитељицу III категорије, IV групе 1. степена основне и 60% полагајне плате при женској занатској школи у Прилепу Илић Слава, стручна учитељица исте категорије, групе и степена женске занатске школе у Неготин-Вардару по потреби службе;

за стручну учитељицу III категорије, III групе 2. степена основне плате при женској занатској школи у Крушеву Гавриловић Станија стручна учитељица исте категорије, групе и степена женске занатске школе у Св. Николи, по молби;

за стручну учитељицу III категорије, II групе 4. степена основне плате при женској занатској школи у Св. Николи Тадић Емилија, стручна учитељица исте категорије, групе и степена женске занатске школе у Власотинцу, по потреби службе, и

за стручну учитељицу III категорије, IV групе 1. степена основне плате при женској занатској школи у Берову Ивановић Радмила, стручна учитељица исте категорије, групе и степена женске занатске школе у Штипу, по потреби службе.

ОГЛАСИ

Оглас

На основу чл. 82.—105. закона о државном рачуноводству, као и чл. 13. и 24. правилника за извршење истога закона, Управа Бановинске болнице у Врању, одржаће на дан 10. јануара, у канцеларији свога економата, прву усмену јавну лицитацију, за набавку следећих животних намирница:

- 1) Белог и црног хлеба у вредности Динара 8.500.—
- 2) слатког и каселог млека и сира обичног у вредности Дин. 21.600.—
- 3) меса говеђег и телећег у вредности Дин. 9.600.—
- 4) бакалука у вредности Дин. 10.700.—
- 1) варива, воћа и поврћа у вредности Дин. 5.300.—

Све наведене намирнице, болница ће лиценцирати за време: фебруар—април 1931. год.

Кауција се полаже на каси болничкој свакога дана, од објаве лицитација или на сам дан лицитације комисији, која за наше поданике износи 5%, а за стране поданике 10% од укупне вредности артикала, који се лиценцира.

Нокнадне се понуде ни од кога неће примати.

Почетак лицитације је у 11 часова и трајаће док се не заврши. Лиценцираће се по 1. кгр., односно комаду.

У случају да прва лицитација не успе, друга ће се одржати на дан 30. јануара 1931. године.

Ближи услови се могу видети свакога дана, за време канцеларијских часова у канцеларији економата болнице.

Из канцеларије Бановинске болнице у Врању Бр. 3835 од 4 XII-1930. године.

Набавка материјала

На основу решења Начелника среза Подримског Бр. 13080 од 4. децембра 1930. год. на дан 19. децембра т. г. у канцеларији начелника среза Подримског Пољопривредног Одељења у Ораховцу а пошто није било довољан број лиценцираната на заказаној првој и другој лицитацији, то ће се обавити трећа усмена лицитација за набавку ниже означеног материјала за потребу расадника среза Подримског и то:

1. 400 комада бандера за матичњак америчке лозе.
2. 400 кгр. глатке гланциране жице.
3. 5.500 комада коља разне величине.

Означени материјал од стране најповољнијег понуђача има се излиферовати за 30 дана од дана саопштења решења о уступљењу означене набавке франко расадник.

Сви лиценциранти пре почетка лицитације полажу на име кауције по 5% од приближне цене вредности материјала.

Ближи услови за поменути материјал могу се видети сваког дана у канцеларији пољопривредног референта среза Подримског за време канцелариског рада.

Позивају се заинтересована лица, да означеног дана дођу и лиценцирају. Лицитација почиње у 6 часова пре подне а траје до 5 часова по подне.

Из канцеларије Начелника Среза Подримског у Ораховцу Бр. 13080 од 4. децембра 1930. године.

Објава

Према решењу Господина Бана Вардарске Бановине Ш.Бр. 51007 од 2 децембра 1930 године, а на основу чл. 86 тач. 6 Закона о Државном Рачуноводству — Пољопривредно Одељење Краљевске Банске Управе у Скопљу набавиће путем „Писмених понуда“ лек противу метиљавости стоке за лечење 15000 бржава оваца.

Позивају се произвођачи и продавци лекова за лечење метиљавости код оваца, да најдаље до 30 децембра 1930 г. поднесу понуде таксирани са 5 динара таксене марке у запечатеном писму.

Из канцеларије Пољопривредног Одељења Краљевске Банске Управе у Скопљу Ш.Бр. 51007/30 год.

Продаја кукуруза, пшенице и кукурузовине

Пошто прва лицитација за продају кукуруза, пшенице и кукурузовине, која је одржана на дан 2 децембра 1930 године није успела, то ће се сходно прописима чл. 84 Закона о Државном Рачуноводству, одржати на дан 15 фебруара 1931 године друга усмена јавна лицитација за продају кукуруза, пшенице и кукурузовине произведене на расадничком имању среза шарпланинског.

Количина: кукуруза 4000 кгр., пшенице 1060 кгр. шаше-кукурузовине 1600 снопова

Почетна продајна цена кукурузу 0.30 дин. од 1 кгр. у клипу пшенице 1.20 дин. кукурузовине 0.15 по једном снопу.

Лиценциранти полажу 5% на име кауције.

Лицитација ће се одржати пред кафаном „Југославија“ на месту званом „Шадрван“ у Призрену.

Лицитација почиње у 10 часа пре подне и траје до 5 часова по подне.

Из канцеларије Начелства среза Шарпланинског у Призрену 4 децембра 1930 године Бр. 27565.

Продаја плаца

Лицитација за продају грађевног плаца у Скопљу, на основу решења седнице Жупске управе од 26 новембра 1930 год

Соколска Жупа Скопље продаје путем писмене лицитације два кућна плаца у Кумановској улици (преко пута Соколског дома). Један плац у површини од 409 квадратних метара, други плац од 590 кв. метара.

Писмене понуде до 21 децембра текуће године до 10 часова пре подне заинтересовани нека запечаћено пошаљу у канцеларију Соколске жупе, са ознаком „понида за куповање плацева“

План плацева може се видети сваки дан у канцеларији Жупе

2—2

Управа Соколске Жупе Скопље

Закуп

**риболова на „Црној Реци“ и кошење ше-
вара и трске на државном добру „Блато“**

Пореска Управа у Битољу одржаће на дан 15 доцембра 1930 године прву усмену лицитацију за издавање под трогодишњи закуп право риболова на „Црној Реци“ и право кошења трске и шевара на државном добру „Блату“

Сви услови лицитације могу се видети сваког радног дана од 8 до 12 пре и 15^{1/2} до до 18 часова по подне у канцеларији шефа Пореске управе

Лицитација ће се одржати у хотелу „Босна“ у Битољу Краља Петра ул. бр. 60

Из канцеларије Пореске управе у Битољу 15. новембра 1930 године П. У. бр. 28219.

2—3

Набавка угља за државну болницу у Скопљу.

На основу чл. 82—100 Закона о државном рачуноводству и решења Управе Државне болнице у Скопљу Бр. на дан 20 децембра

1930 год набавиће се путем јавне усмене лицитације за скопску болницу 60.000 килограма угља за гориво. Угаљ треба да буде јачи од 6000 калорија сме имати испод 1% сумпора и испод 5% пепела. Несагорљивих примеса не сме бити

Лицитирати смеју лица која се легитимишу: уверењем о подобности и способности за надметање, уверењем о плаћеној порези и која положије кауцију у износу 2.000 динара

У случају да прва лицитација не успе из било којих разлога друга ће се одржати на дан 10. јануара 1931. год. по истим условима.

Ближа обавештења могу се видети у канцеларији економа болнице

Из канцеларије Државне болнице у Скопљу Бр 13273.

2—3

Продаја фијакера и коња Државне Болнице у Скопљу

По наређењу Министарства за социјалну политику и народно здравље бр. 36568 и 49267 од 1929 године Управа Државне болнице објављују прву јавну усмену лицитацију на којој ће се продати један болнички полован фијакер и два коња.

Лицитација ће се одржати у канцеларији Државне болнице у Скопљу на дан 22. децембра 1930 године. У случају да прва лицитација не успе друга ће се одржати на дан 12 јануара 1931. године.

Из канцеларије Државне болнице у Скопљу бр. 13272.

2—3

Набавка животних намирница

У економату бановинске болнице у Битољу на дан 23. децембра 1930. године у 11 часова пре подне одржаће се друга усмена лицитација за набавку животних намирница, потрошног материјала и осталих болничких потреба за време од 1. јануара 1931. године до 31. марта 1931. године закључно и то овим редом:

1. За хлеб бели и црни	7.900 д
2. За месо	24.120 "
3. За бакалук	26.520 "
4. За поврће и зелен	2.150 "
5. За млеко и млечне производе	7.910 "
6. За мртвачке сандуке	1.900 "
7. За разне ситне потребе	3.500 "

Свега динара: 74.000

Услове и све законске прописе заинтересована лица могу видети сваког дана у канцеларији економата болнице.

Кауција се полаже пред комисијом на дан лицитације до 10 часова пре подне и то наши поданици 5%, а страни 10% од гореозначене предрачунске суме

Позивају се заинтересована лица да одређеног дана предстану болничкој канцеларији до 10 часова пре подне. Собом имају донети сва документа која се траже ст. 6. члан 13. Правилника за извршење одредаба из одељка „Б уговори и набавке“, Закона о Државном Рачуноводству по прописаној форми

Из канцеларије бановинске болнице у Битољу бр 6187 од 25-XI-1930 године

Корисне поуке**Дивентерија-срдобоља**

Срдобоља је врло опасна заразна болест. Проузрокују је с једне стране мали штапићи (бацили) те се због тога зове бациларна дивентерија, која главно влада у нашој Краљевини

ни. С друге стране су узрок и мале животињнице (амебе), те имамо због тога амевну дизентерију, која се најчешће доста често у Јужним крајевима.

Први знаци болести су: болови и чупања у трбуху и чести проливи. Сем тога болесник повраћа, добија јаку главобољу, изгуби апетит врло брзо слаби, јако се промени и клоне сав. Пролит бива све јачи, болесник иде по 20—30 и више пута дневно на поље и то саму крв и слуз. После испражњења болесник осећа болове у чмару.

У добрим случајевима болест потраје неколико дана па прође. Обично траје две до три недеље са полаганим опорављањем. У горим случајевима може се болест компликовати тиме, што заразне клице провале црева, добија се запаљење трбушне марамице и после тога изненадна смрт. У понеким случајевима болест се протегне на више месеци, па и година (особито код амевне дизентерије).

Заразни материјал срдоболне налази се искључиво у столицама срдоболних. Зараза се дакле може пренети од болесног на здраве једино тако, ако се загаде изметом болесничким руке, животне намирнице или други предмети, па доспу у уста здравих. Врло често преносе срдоболу муве, које седе на измет, а одатле одлете на животне намирнице, где оставе заразне клице, којима су загадиле своје ноге, тело и крила.

Како ћеш се сачувати, ако у кући влада ова болест?

1. Чим посумњаш, да би болест могла бити срдоболна, позови лекара.

2. Ако ти је могуће, болесну особу упути у болницу. Ако болесника оставиш у кући, одвој га у једну собу, а нека га двори само една особа. У собу треба да буду само најпотребније ствари. Болесник мора имати посебно посуђе за јело и пиће, које остаје у његовој соби те се из ње не износи док није раскужено. Остатке хране раскужити и бацити у нужник.

3. Пошто се заразне клице налазе само у измету болесника, зато треба од почетка до краја сваку столицу болесникову раскужити, као и све предмете, које загади, одмах брижљиво раскужити. Места у соби, која су се загадила, треба одмах полити са раствором лизола 5 од сто и оставити два сата, па после опрати. Срдоболни, који имају јаке напоре те сваки час морају напоље, треба да имају у својој соби гуску са поклопцем или други неки суд за нужду. После сваке извршене нужде треба измет полити са кречним млеком и тако га оставити два сата и тек онда пролити у нужник. У нужнике треба сипати доста кречног млека и покрити их, да муве не лечу. Пази да буде болесничка соба без мува.

4. Особа, која негује болесника, пре него у опште приступа раду око болесника или око предмета, које је он загадио, треба да опере руке у раствору Лизола 2 од сто, а тако исто и после свршеног посла. За овај посао треба да стоји у болесничкој соби суд са раствором лизола. После тога опрати руке топлом водом и сапуном.

5. Креветско и болесничко рубље треба бацити у посуду са раствором лизола 5 од сто. Растиопина их мора све покрити, те се смеју истом после два сата даље испирати.

6. Свако посећивање болесника мора бити забрањено.

7. Деца из куће, где влада срдоболна, не смеју нити у школу и нити се смеју састајати на игралиштима са другом децом.

8. Буде ли болесник пренешен у болницу, оздрави ли или умре, морају се све просторије у којима се је болесник задржавао по напутку лечниковом раскужити, а најбоље ће то учинити дезинфектор.

Шта треба радити, ако влада срдоболна у околини?

1. Ако ти је познат који сумњив случај, пријави га надлежном лекару, који ће предузети потребне мере, да се зараза не прошири на околне куће.

2. Не посећуј лица болесна од заразних болести и не пуштај да их посећује твоја породица.

3. Не пиј непрокувану воду, ако ниси сигуран, да водовод или бунар није загађен. Исто тако не ваља пити некувано млеко, јести воће и некувано зелење.

4. Тражи од лекара, да ти да цепиво против срдоболне, које ће те сачувати од болести.

5. Особе из куће, где влада болест, као и особе, које долазе у додир са болесником, не смеју продавати животне намирнице нити их спремати за друге за сво време болести као: млеко, зелење, воће и т. д.

Хигијенски Завод у Скопљу.

Кад зечеви гуле кору.

Зечеви нападају многе воћке и друго дрвеће и љуште му кору. Да бисмо се одбранили од те напасти треба свако стабло до грана намазати црном смолом, коломазом или катраном. Кад се овако поступи ни зечеви ни козе неће дирати кору.

Овакво мазање стабла до грана спречава у исто време да гусенице, па ма колико их било, пређу с једног дрвета на друго.